

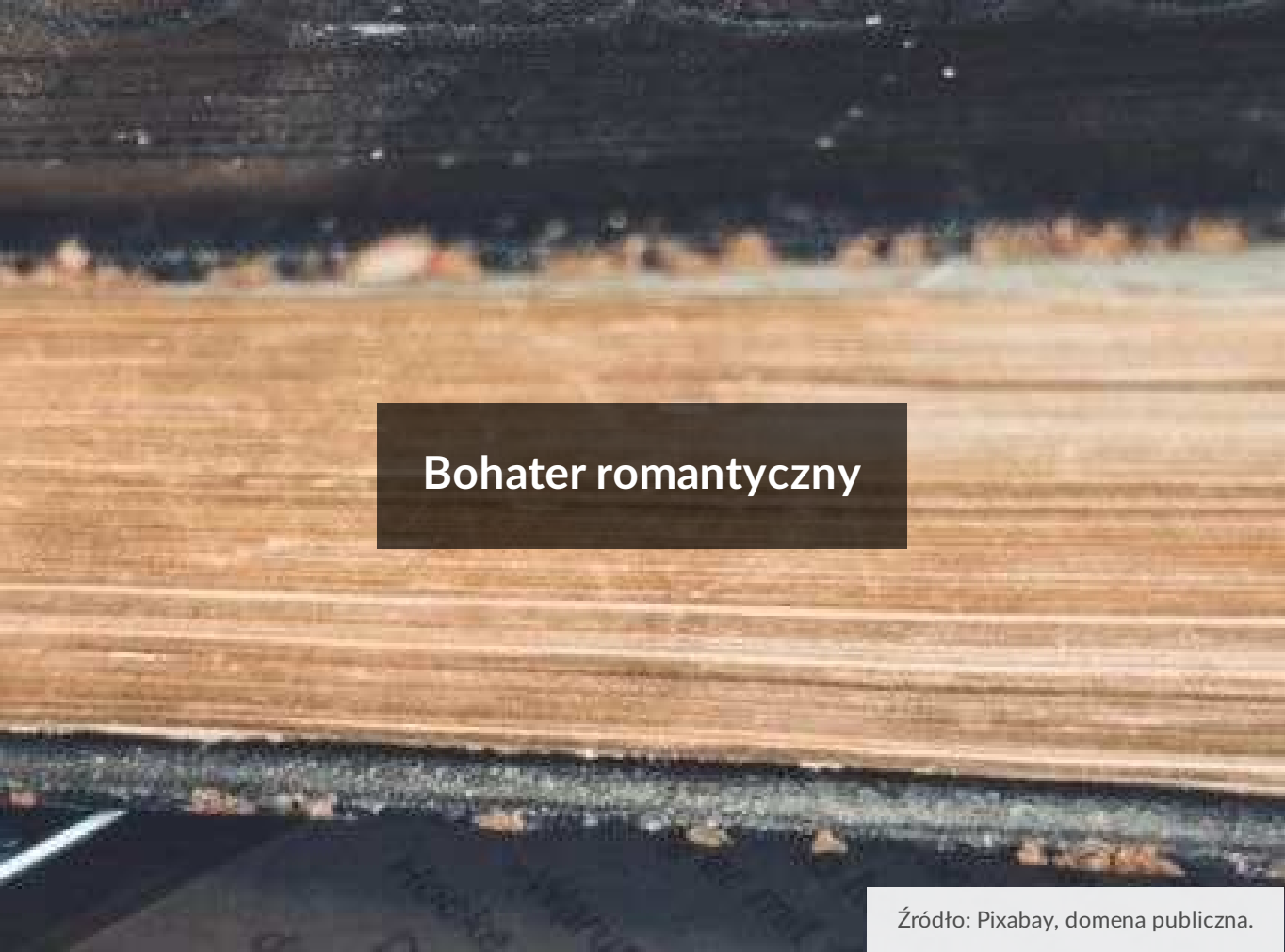
Bohater romantyczny

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Film](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Bibliografia:

- Źródło: Maria Sielewońko, *Model bohatera romantycznego w wybranych utworach Juliusza Słowackiego*, [w:] tegoż, *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio FF, Philologiae*, t. 33, 2015, s. 216.
- Źródło: Maria Janion, *Romantyzm*, [w:] *Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny*, t. 2, red. Cz. Hernas, J. Krzyżanowski, Warszawa 1985, s. 298.
- Źródło: Jan Trzynadłowski, *Bohater literacki*, [w:] *Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny*, t. 1, red. Cz. Hernas, J. Krzyżanowski, Warszawa 1984, s. 93.
- Źródło: Konrad Górski, *Bohater romantyczny*, [w:] *Słownik literatury polskiej XIX wieku*, red. J. Bachórz, A. Kowalczykova, Wrocław 1991, s. 110, 116.
- Źródło: Adam Mickiewicz, *Romantyczność*, [w:] tegoż, *Ballady i romanse*, Poznań 2012, s. 4-5.
- Źródło: *Gorączka romantyczna*, Warszawa 1975, s. 116-117.
- Źródło: Maria Janion, *Projekt krytyki fantazmatycznej*, [w:] Maria Janion, *Prace wybrane*, t. 3, Kraków 2001, s. 163.

- Źródło: Adam Mickiewicz, *Dziady cz. IV*, [w:] Adam Mickiewicz, *Dziady*, Warszawa 1974, s. 85.
- Źródło: Maria Selewońko, *Model bohatera romantycznego w wybranych utworach Juliusza Słowackiego*, [w:] *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio FF, Philologiae*, t. 33, 2015, s. 215–216.

Bohater romantyczny

Źródło: Pixabay, domena publiczna.

Mianem bohatera romantycznego określamy całą galerię postaci: protagonistę *Cierpień młodego Wertera* Johanna Wolfganga Goethego, Giaura z powieści poetyckiej lorda Byrona, Gustawa z IV części *Dziadów*, Konrada z III części dramatu Mickiewicza, *Kordiana* Juliusza Słowackiego, Jacka Soplicę z *Pana Tadeusza* i wielu innych. Wskazane utwory eksponują różne aspekty osobowości poszczególnych jednostek. Można jednak odnaleźć w tych sylwetkach pewne cechy wspólne, charakterystyczne dla światopoglądu epoki.

Twoje cele

- Omówisz charakterystyczne cechy bohatera romantycznego.
- Wskażesz przykłady bohaterów romantycznych w literaturze polskiej i zagranicznej.
- Wyjaśnisz, czym różni się bohater romantyczny od innych.

Przeczytaj

Bohater romantyczny

Kreacja bohatera romantycznego jest związana z przewodnimi ideami epoki, często również z samym twórcą.

” Konrad Górski

Bohater romantyczny

Najznakomitsze, najbardziej sugestywne dzieła literackie doby romantyzmu wyrosły na podłożu osobistych przeżyć i zagadnień życia wewnętrznego ówczesnych twórców. Toteż na czoło wielkiej gromady fikcyjnych postaci, których losy tak oddziały na wyobraźnię odbiorców, że one żyją w naszej pamięci, jakby kiedyś rzeczywiście istniały, wybijają się bohaterowie, którzy są w większej lub mniejszej mierze sobowtórami swoich twórców. Można by tu wyróżnić trzy główne wypadki: losy bohatera są zamaskowaną autobiografią poety; bohater postawiony jest w określonej sytuacji życiowej, analogicznej do tej, w której się znajdował twórca dzieła, albo doznaje uczuć i pragnień, jakie przeżywał autor; życie bohatera jest ilustracją wyznawanego przez poetę poglądu na świat czy jego przekonań społeczno-politycznych. [...]

[...] wszyscy pozytywni bohaterowie romantyczni zostali obdarzeni przez swych twórców najcenniejszymi zaletami młodości. Idealizacja młodości jest złotą żyłą, która biegnie wzdłuż całego podglebia romantycznych wyżyn i szczytów.

Mickiewicz przyznał młodości pęd do bohaterstwa i zdolność do miłości, która „ogniem zionie”, a Słowacki poszedł może jeszcze dalej, jeśli w zakończeniu V pieśni *Beniowskiego*, mówiąc o drogach, na

których człowiek może odczuć istnienie Boga, objawił, że Boga można odnaleźć i „w uczuć młodości zapachu”.

Źródło: Konrad Górski, *Bohater romantyczny*, [w:] *Słownik literatury polskiej XIX wieku*, red. J. Bachórz, A. Kowalczykova, Wrocław 1991, s. 110, 116.

Charakterystyczne rysy bohatera romantycznego

” Maria Janion

Romantyzm

Bohater romantyczny to człowiek zbuntowany, rozdarty; sensu swego bytu musiał on szukać między ziemią a niebem, prowadząc nieustannie dialog z Bogiem, racje ziemskie bowiem nie wystarczały do zrozumienia historii ludzkiej; postaci najbardziej fascynujące wyobrażnię romantyczną to Prometeusz i Chrystus ze względu na stałe napięcie woli zmiany rzeczywistości, woli oscylującej między „buntem” a „ofiara”, tak właśnie jak oscylowała między nimi myśl romantyczna, natchniona jednocześnie ideą zachowania jednostki i poświęcenia jej dla ludzkości.

Źródło: Maria Janion, *Romantyzm*, [w:] *Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny*, t. 2, red. Cz. Hernas, J. Krzyżanowski, Warszawa 1985, s. 298.

” Jan Trzynadlowski

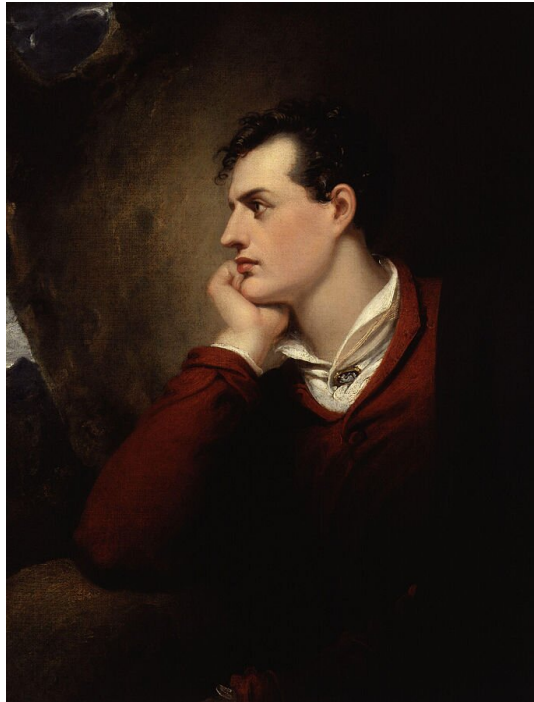
Bohater literacki

Bohater romantyczny - rozdarty wewnętrznie samotnik i indywidualista, skłócony z tłumem poszukiwać źródeł poezji, prawdy i moralności, odkrywca ludu i narodu, oddany ojczyźnie bojownik.

Źródło: Jan Trzynadlowski, *Bohater literacki*, [w:] *Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny*, t. 1, red. Cz. Hernas, J. Krzyżanowski, Warszawa 1984, s. 93.

Wzorem dla polskich poetów romantycznych stał się G.G. Byron, autor *Giaura*, który stworzył nowy typ powieści poetyckiej, zwanej „[bajroniczną](#)”. Tytułowy bohater dokonuje zemsty z miłości. Zakochany w brance muzułmańskiej, Leili, niszczy jej

małżeństwo, doprowadza do śmierci ukochanej (zgodnie z tureckim zwyczajem za niewierność zostaje utopiona w morzu). Giaur zabija Hassana, wyrusza w podróż, osiada w klasztorze.

George Gordon Byron

Źródło: Richard Westall, Wikimedia Commons, domena publiczna.

Tytułowy bohater jest postacią tajemniczą, dwuznaczną moralnie, rozdarty między miłością i nienawiścią, czynem i biernością. To samotny, wyalienowany indywidualista, którego otacza aura tajemnicy. Trudno ocenić jego czyny i moralność.

Kolejnym typowym bohaterem romantycznym jest bohater [werteryчны](#), który utrwalił się w literaturze za sprawą epistolarnej powieści Johanna Wolfganga Goethego *Cierpienia młodego Wertera*. Konstrukcja powieści pozwoliła na wyeksponowanie emocji głównego bohatera - marzyciela i idealisty.

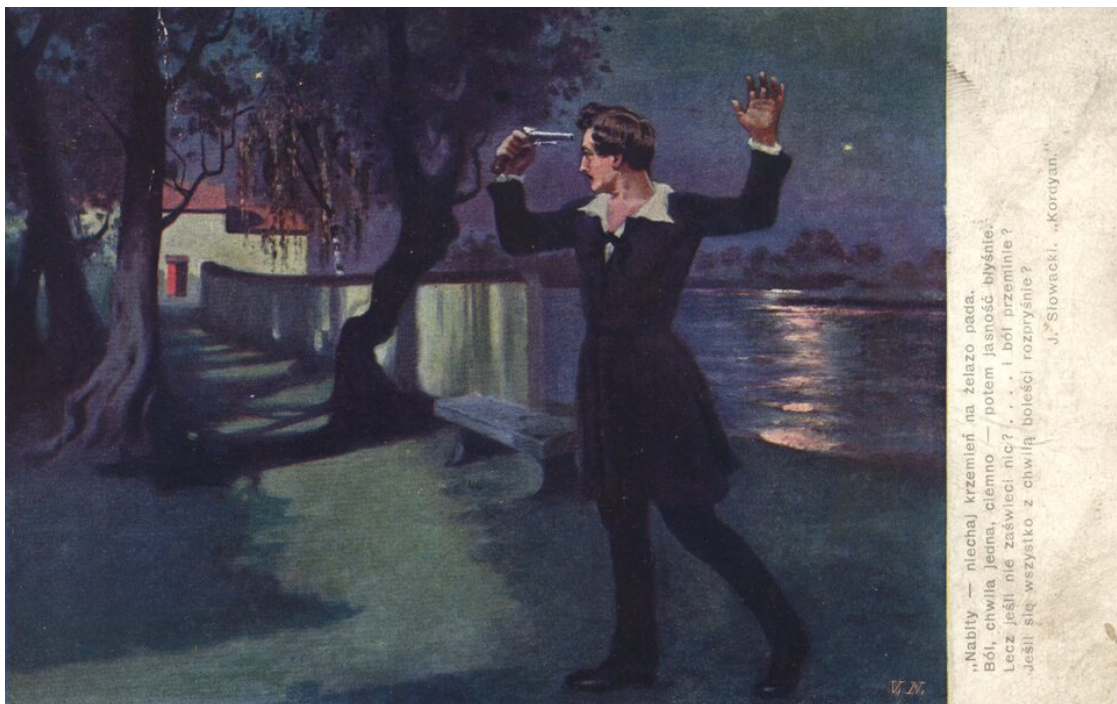
Gustaw z *Dziadów* Adama Mickiewicza

Źródło: Polona, domena publiczna.

Polski bohater romantyczny

Polscy bohaterowie romantyczni to między innymi Hrabia Henryk z *Nie-Boskiej komedii* Zygmunta Krasińskiego, Konrad z *Dziadów* Adama Mickiewicza, Kordian

z dramatu Juliusza Słowackiego, Jacek Soplica z *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza. Wyrastają ponad ogół społeczeństwa, nieprzeciętni, młodzi, zbuntowani. Ale nie są jednorodni, gdyż byli tworzeni pod wpływem różnych czynników. Największy wpływ na ich konstrukcję miała sytuacja Polaków pod zaborami. Powstania narodowe w 1830 i 1863 roku spowodowały, iż sylwetki bohaterów wzorowano na postaciach historycznych, poświęcających swe życie dla ojczyzny. Kordian i Konrad walczą samotnie, jak mityczny Prometeusz, gotowi wziąć na siebie wszystkie cierpienia świata. Natomiast Jacek Soplica jest już nowym typem bohatera romantycznego, który nie podejmuje samotnej walki, ale namawia Polaków do wspólnego działania.

Ilustracja do *Kordiana* Juliusza Słowackiego (kartka pocztowa)

Źródło: domena publiczna.

Słownik

bohater bajroniczny

typ bohatera literackiego, którego model wywodzi się z twórczości lorda Byrona; indywidualista oraz buntownik występujący przeciw powszechnie przyjętym prawom i normom społecznym

bohater werterychny

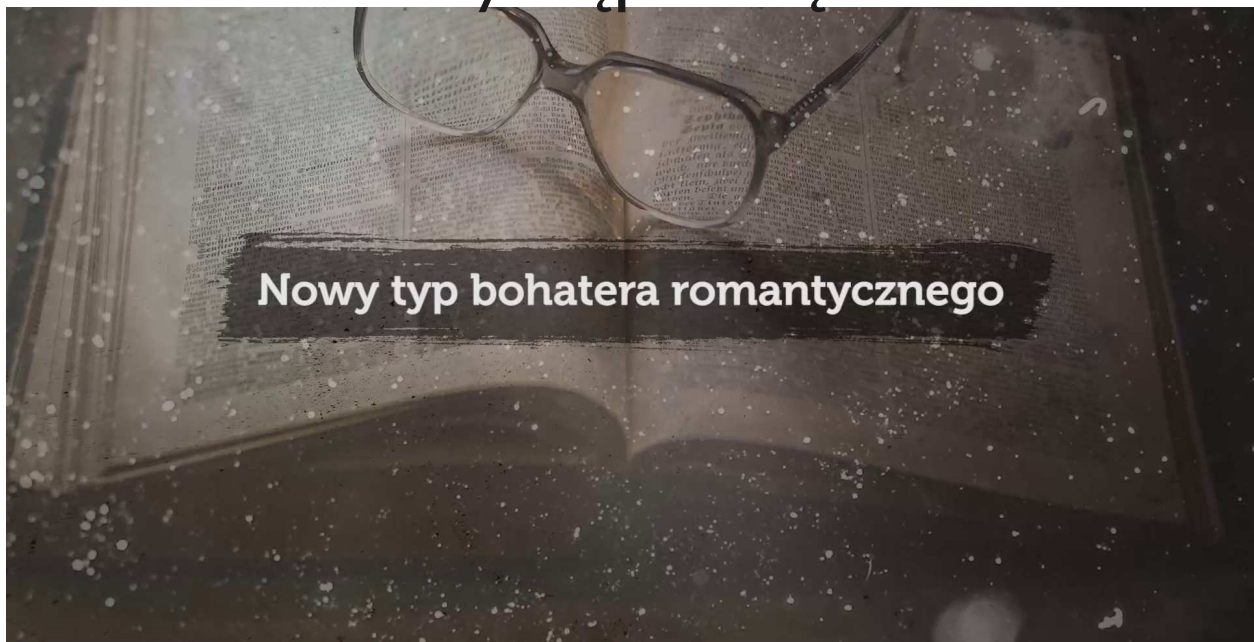
typ bohatera, którego postawa jest wzorowana na protagoniście powieści *Cierpienia młodego Wertera*. Charakterystyczne cechy to pesymizm, poczucie bezcelowości życia, wybujała uczuciowość, egotyzm, poetyzm i skłonności samobójcze

Film

Polecenie 1

Na podstawie wykładu prof. Michała Kuziaka wypisz i krótko scharakteryzuj kategorie, które składają się na typ bohatera romantycznego.

Wystąpił błąd

Film dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D74oCCKfm>

Film nawiązujący do treści materiału pod tytułem Nowy typ bohatera romantycznego.

Polecenie 2

Na podstawie wykładu podaj elementy, które wpłynęły na uformowanie się nowego typu bohatera romantycznego.

Sprawdź się

Pokaż ćwiczenia:

Ćwiczenie 1

Ćwiczenie 2

Ćwiczenie 3

Przeczytaj fragment tekstu Marii Janion na temat kreacji bohatera romantycznego, a następnie oceń prawdziwość stwierdzeń podanych w tabeli. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

” *Gorączka romantyczna*

Kładzione w tytule utworu imię bohatera (*Lambro, Kordian, Wacława dzieje, Lesław, Bruno, Jordan*), bohatera będącego przeważnie „dziecięciem wieku” albo „dzieckiem szafu” (to również określenie tytułowe), od razu narzucało wyczuwany znakomicie przez współczesnych antagonistów romantyzmu najczęstszy sposób interpretacji rzeczywistości. To mianowicie, że zarówno ona sama, jak i jej oficjalni wykładowcy będą zaatakowani przez młodego szaleńca, gorzko wyrzucającego „starym” skamienienie i martwość serca oraz zdradę wszystkich ideałów. „Młody anioł” bywał bowiem przeważnie buntownikiem, snującym „dzikie marzenia” i „szatańskie myśli”. Dalsze losy rebelianta pozostawały najczęściej w tajemniczym zwieszeniu: nie wiadomo, jakie owoce przyniesie jego miłość, jego wola, jego czyn. „Forma otwarta” romantyzmu sprzyjała tym niedopowiedzeniom, ciągle pisał on swoją „powieść nie skończoną”.

Źródło: *Gorączka romantyczna*, Warszawa 1975, s. 116–117.

Ćwiczenie 4

Połącz cechy i postawy typowe dla bohatera romantycznego z ilustrującymi je cytatami z twórczości Adama Mickiewicza.

Ćwiczenie 5

Przeczytaj tekst, a następnie wykonaj polecenia.

” Maria Selewońko

Model bohatera romantycznego w wybranych utworach Juliusza Słowackiego

Bohatera romantycznego cechuje przede wszystkim indywidualizm. Szczęście jednostki nie tkwi w podporządkowaniu społeczeństwu i zasadom przez nie stworzonym. W utworach romantycznych następuje zerwanie z tradycją oświeceniową, według której człowiek stanowił integralną część zbiorowości. Bohater romantyczny odczuwa swoją odrębność, jest wierny uznanej przez siebie hierarchii wartości i ma świadomość własnej ponadprzeciętności. Nie znajduje swojego miejsca w tłumie, wręcz przeciwnie – ucieka w odosobnienie. Tu pojawiają się kolejne cechy bohatera romantycznego, jakimi są: osamotnienie, poczucie niezrozumienia przez otoczenie i związek z naturą – pierwotnym tworem nieskażonym jeszcze zupełnie przez destrukcyjną cywilizację. W przyrodzie romantycy dostrzegali odwieczny język, którym Bóg przemawia do człowieka. Potrzeba więzi z naturą okazywała się silniejsza od pragnienia relacji z ludźmi [...]. Odizolowanie sprzyja autorefleksji; bohaterzy romantyczni wnikliwie analizują swój świat przeżyć. Wgląd w samego siebie jest też przejawem wrażliwości na doznania psychiczne.

Źródło: Maria Selewońko, *Model bohatera romantycznego w wybranych utworach Juliusza Słowackiego*, [w:] *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio FF, Philologiae*, t. 33, 2015, s. 215–216.

Ćwiczenie 6

Sformułuj dwa argumenty na potwierdzenie tezy, że podany fragment IV części *Dziadów* mógłby być ilustracją postawy bohatera romantycznego, którą charakteryzuje Mirosław Sielewońko w tekście z ćwiczenia 5.

” Adam Mickiewicz

Dziady cz. IV

Kamienni ludzie! wy nie wiecie,
Jak ciężka śmierć pustelnika!
Konając patrzy na świat, sam jeden na świecie!
Dłoń mu przychylna powiek nie zamyka!
Żałobne grono łoża nie otoczy,
Nikt nie pójdzie za trumną do wieczności domu,
Garsteczki piasku nie rzuci na oczy,
Zapłakać nie masz komu!

Źródło: Adam Mickiewicz, *Dziady cz. IV*, [w:] Adam Mickiewicz, *Dziady*, Warszawa 1974, s. 85.

Przeczytaj tekst, a następnie wyjaśnij na jego podstawie, z czego może wynikać typowe dla bohatera romantycznego wewnętrzne rozdarcie.

” Maria Sielewońko

Model bohatera romantycznego w wybranych utworach Juliusza Słowackiego

Pełen opozycji romantyzm przeciwstawia kultowi indywidualizmu potrzebę łączności z większą zbiorowością. Romantyk z jednej strony skłania się ku refleksyjnej samotności, z drugiej dąży do uczestnictwa w grupie, co wywiera na niego znaczący wpływ. Osoba kształtuje się w twórczości naszych romantyków przede wszystkim w obliczu historii, w powiązaniu z całością narodowej zbiorowości. Wobec tej całości musi zostać usytuowane centrum osoby ludzkiej, by poprzez nią sięgnąć w ogólniejszą „anielską” sferę bytu. Pojawia się problem proporcji między osobą a zbiorowością i światem wartości ponadindywidualnych, problem etycznego ukierunkowania woli. Bohater romantyczny waha się między zbawieniem zbiorowym a indywidualnym, potrzeby duchowe pozostają w sprzeczności ze sobą. [...] Romantyk wyznający daną ideę staje się jej zakładnikiem, zatracą indywidualność w obliczu większej całości [...]; jako istota rozdwojona w sobie musi podejmować ogromny wysiłek, aby [...] nieskończona wolność nie przemieniła się w nieskończoną niewolę.

Źródło: Maria Sielewońko, *Model bohatera romantycznego w wybranych utworach Juliusza Słowackiego*, [w:] tegoż, *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio FF, Philologiae*, t. 33, 2015, s. 216.

Ćwiczenie 8

Wyjaśnij, jak rozumiesz następujące stwierdzenie...

” Maria Sielewońko

Model bohatera romantycznego w wybranych utworach Juliusza Słowackiego

Romantycy to kreatorzy własnego wewnętrznego świata. Marzenie romantyczne przeciwstawia sobie dwa miejsca bytowania i dwie rzeczywistości. Czyni to na dodatek w trybie wartościującym. Lepsze jest „tam”, gorsze jest „tutaj”. Dlatego romantyk marzący jest tam, gdzie go nie ma, a nie ma go tu, gdzie jest.

Źródło: Maria Sielewońko, *Model bohatera romantycznego w wybranych utworach Juliusza Słowackiego*, [w:] tegoż, *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio FF, Philologiae*, t. 33, 2015, s. 216.

Ćwiczenie 9

Według badaczki romantyzmu, Marii Janion, „niemal wszyscy zrodzeni z inspiracji romantyzmu bohaterowie to ulubieńcy kultury popularnej, dostarczający impulsów do marzeń melodramatycznych, awanturnicznych, [...] magicznych”. Odpowiedz, który z bohaterów współczesnej kultury popularnej wyrasta twoim zdaniem z inspiracji romantyzmu? Uzasadnij wybór, formułując co najmniej dwa argumenty.

Dla nauczyciela

Autor: Anna Grabarczyk

Przedmiot: Język polski

Temat: Bohater romantyczny

Grupa docelowa:

Szkoła ponadpodstawowa, liceum ogólnokształcące, technikum, zakres podstawowy i rozszerzony

Podstawa programowa:

Zakres podstawowy

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:

1) rozumie podstawy periodyzacji literatury, sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm, Młoda Polska, dwudziestolecie międzywojenne, literatura wojny i okupacji, literatura lat 1945–1989 krajowa i emigracyjna, literatura po 1989 r.;

9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej, zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi; poddaje ją refleksji;

10) rozpoznaje w utworze sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; interpretuje je i wartościuje;

13) porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne;

16) rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.

2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:

1) przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych;

3) rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (artykuł, felieton, reportaż), retorycznych (przemówienie, laudacja, homilia), popularnonaukowych i naukowych (rozprawa); wśród tekstów prasowych rozróżnia wiadomość i komentarz; rozpoznaje środki językowe i ich funkcje zastosowane w tekstach; odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte; rozróżnia odpowiedzi właściwe i unikowe;

III. Tworzenie wypowiedzi.

1. Elementy retoryki. Uczeń:

1) formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych;

2. Mówienie i pisanie. Uczeń:

1) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie;

2) buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki;

4) zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji;

6) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, szkic interpretacyjny, szkic krytyczny, definicja, hasło encyklopedyczne, notatka syntetyzująca;

9) stosuje retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu; wygłasza mowę z uwzględnieniem środków pozajęzykowych;

10) w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów;

11) stosuje zasady poprawności językowej i stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne decyzje poprawnościowe;

IV. Samokształcenie.

9. wykorzystuje multimedialne źródła informacji oraz dokonuje ich krytycznej oceny;

Zakres rozszerzony

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

3) rozpoznaje w utworach cechy prądów literackich i artystycznych oraz odczytuje ich funkcje;

4) rozróżnia grupę literacką i pokolenie literackie; rozpoznaje założenia programowe w utworach literackich różnych epok;

II. Kształcenie językowe.

2. Zróżnicowanie języka. Uczeń: spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

6) rozpoznaje i charakteryzuje styl indywidualny (dzieła literackiego, autora) oraz styl typowy (gatunku literackiego, prądu literackiego, epoki) i wykorzystuje tę wiedzę w interpretacji utworu literackiego;

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje cyfrowe;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
- kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej.

Cele operacyjne. Uczeń:

- omówi charakterystyczne cechy bohatera romantycznego;
- wskaże przykłady bohaterów romantycznych w literaturze polskiej i zagranicznej;
- wyjaśni, czym różni się bohater romantyczny od innych.

Strategie nauczania:

- konstruktywizm;
- konektywizm.

Metody i techniki nauczania:

- ćwiczeń przedmiotowych;
- z użyciem komputera;
- podająca;
- mapa myśli.

Formy pracy:

- praca indywidualna;
- praca w parach;
- praca w grupach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

- komputery z głośnikami, słuchawkami i dostępem do internetu;
- zasoby multimedialne zawarte w e-materiale;
- tablica interaktywna/tablica, pisak/kreda.

Przebieg lekcji

Przed lekcją:

1. **Przygotowanie do zajęć.** Nauczyciel loguje się na platformie i udostępnia uczniom e-materiał „Bohater romantyczny”. Prosi uczestników zajęć o zapoznanie się z tekstem w sekcji „Przeczytaj” oraz przygotowanie mapy myśli obrazującej cechy bohatera bajronicznego i werterycznego. Uczniowie mogą korzystać z dostępnych źródeł.
2. Uczniowie oglądają film z prof. Michałem Kuziakim, aby podczas zajęć znać już jego treść.

Faza wprowadzająca:

1. Nauczyciel w ramach ciekawostki może podać następujące informacje:
W roku 2022 przypadają dwusetne urodziny epoki romantyzmu, dlatego Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ogłosił go Rokiem Romantyzmu Polskiego. W podjętej uchwale uznano, że jest to dobry powód do przypomnienia duchowego depozytu, jaki

pozostawili nam romantyczni bohaterowie, artyści i myśliciele.

Romantyzm powstawał w czasach narodowej niewoli, carskich represji, zrywów niepodległościowych i nadziei na odzyskanie niepodległości. W wymienionej uchwale Sejmu RP można przeczytać:

Wypracowane lub utrwalone zostały wtedy cechy pozwalające nam przetrwać nawet najdramatyczniejsze próby zniszczenia narodu. Honor, waleczność, głęboki patriotyzm, przywiązanie do tradycji, empatia wobec losu innych i gotowość do ofiar, otwartość na inne kultury oraz przywiązanie do wolności – ten kanon wartości narodowej wspólnoty romantyzmu przeniósł z dawnej Rzeczypospolitej i zdefiniował na nowo.

Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17.11.2021

2. Nauczyciel pyta uczniów o cechy bohaterów, nad którymi mieli popracować w domu. Uczniowie omawiają przygotowane mapy myśli.
3. Prowadzący zajęcia podaje cele i temat zajęć.

Faza realizacyjna:

1. Nauczyciel proponuje uczniom, aby pracując w kilkusobowych grupach, przedstawili swój pomysł na przedstawienie teatralne lub filmowe z wybranym przez nich bohaterem romantycznym. Ich zadaniem jest:
 - 1) dokonanie wyboru tekstu,
 - 2) wskazanie tych elementów, które powinny zostać najmocniej wyeksponowane w adaptacji.(Forma prezentacji do wyboru przez uczniów).
2. Uczniowie dzielą się na dwa zespoły. Pierwszy na podstawie wykładu obejrzanego w domu wypisuje i krótko charakteryzuje kategorie, które składają się na typ bohatera romantycznego. Drugi wskazuje elementy, które wpłynęły na uformowanie się nowego typu bohatera romantycznego.
3. Nauczyciel przechodzi do sekcji „Sprawdź się”. Dzieli uczniów na 4 grupy (lub więcej, w zależności od czasu, który pozostał na pracę z ćwiczeniami). Przydziela uczniom zadania i wyznacza czas na ich realizację. Po zakończeniu pracy weryfikuje poprawność odpowiedzi.

Faza podsumowująca:

1. Uczniowie na koniec lekcji konfrontują cechy bohatera romantycznego z bohaterami naszych czasów. Wykonują ćwiczenie 9 z sekcji „Sprawdź się”. Według badaczki romantyzmu, Marii Janion, niemal wszyscy zrodzeni z inspiracji romantyzmu bohaterowie to ulubieńcy kultury popularnej, dostarczający impulsów do marzeń melodramatycznych, awanturniczych, [...] magicznych. Który z bohaterów współczesnej kultury popularnej wyrasta twoim zdaniem z inspiracji romantyzmu? Uzasadnij wybór, formułując co najmniej dwa argumenty.

Praca domowa:

1. Według badaczki romantyzmu, Marii Janion, niemal wszyscy zrodzeni z inspiracji romantyzmu bohaterowie to ulubieńcy kultury popularnej, dostarczający impulsów do marzeń melodramatycznych, awanturniczych, [...] magicznych. Który z bohaterów współczesnej kultury popularnej wyrasta twoim zdaniem z inspiracji romantyzmu? Uzasadnij wybór, formułując co najmniej dwa argumenty.

Materiały pomocnicze:

- *Słownik literatury polskiej XIX wieku*, red. J. Bachórz, A. Kowalczykówna, Wrocław 1991.
- Mieczysław Inglot, *Romantyzm. Słownik literatury polskiej*, Gdańsk 2007.

Wskazówki metodyczne

- Nauczyciel może wykorzystać medium w sekcji „Film” do podsumowania lekcji.